

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาถึง “การรับรู้ ทศนคติ และความตระหนักเรื่องปัญหาสังคมของผู้ชมภาพยนตร์เพื่อสังคม” ซึ่งใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการชมภาพยนตร์ นิสิตนักศึกษาที่เรียนเกี่ยวกับสาขาวิชาการภาพยนตร์ และกลุ่มนักรณรงค์และเคลื่อนไหวเพื่อสังคม คือ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิเพื่อนหญิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ ทศนคติ และความตระหนักเรื่องปัญหาสังคมของผู้ชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

สามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. การสรุปผลการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม 3 เรื่อง จากผู้ร่วมสนทนา 3 กลุ่ม
2. การอภิปรายผลการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม 3 เรื่อง จากผู้ร่วมสนทนา 3 กลุ่ม
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. การสรุปผลการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม

สรุปผลการวิจัยที่ได้จากการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม 3 เรื่อง คือ ภาพยนตร์เรื่อง Thank you for smoking, Juno และสามชุก จากผู้ร่วมสนทนา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการชมภาพยนตร์ กลุ่มที่ 2 นิสิตนักศึกษาที่เรียนเกี่ยวกับสาขาวิชาการภาพยนตร์ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มนักรณรงค์และเคลื่อนไหวเพื่อสังคม ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิเพื่อนหญิง โดยศึกษาตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมของผู้ชมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม
2. ทศนคติของผู้ชมเกี่ยวกับปัญหาสังคมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

3. ความตระหนักถึงปัญหาสังคมของผู้ชมที่ได้รับผ่านจากภาพยนตร์เพื่อสังคม

1. การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมของผู้ชมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

1.1 การเข้าใจในสิ่งที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมต้องการสื่อความหมายเกี่ยวกับปัญหาสังคม

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม สามารถรับรู้และเข้าใจถึงปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์นำเสนอในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี และยังเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ภาพยนตร์แต่ละเรื่องต้องการที่จะบอกแก่ผู้ชม โดยสามารถอธิบายถึงเนื้อหาสาระที่ภาพยนตร์ถ่ายทอดออกมาได้เป็นอย่างดี โดยทั้ง 3 กลุ่ม ให้ความเห็นว่า ภาพยนตร์เรื่อง Juno และสามชุกดำเนินเรื่องได้เข้าใจง่ายกว่าเรื่อง Thank you for smoking ที่สร้างความสับสนให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในช่วงแรก เนื่องจากภาพยนตร์เรื่อง Thank you for smoking ไม่ได้นำเสนอถึงอันตรายของบุหรี่โดยตรง แต่เมื่อเรื่องดำเนินต่อไปก็สามารถเข้าใจได้ในสิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการนำเสนอ โดยให้เหตุผลว่า เป็นสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จากข่าวที่นำเสนอผ่านสื่อต่างๆ จึงไม่ใช่เรื่องยากเลยที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อ

1.2 ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการรับรู้เนื้อหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ (ประสบการณ์เดิมทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการทำความเข้าใจความหมายที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อ)

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่าประสบการณ์เดิมทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการรับรู้และทำความเข้าใจความหมายในภาพยนตร์เพื่อสังคมได้ง่ายขึ้น แม้ว่าจะเป็นเพียงประสบการณ์จากการบอกเล่าจากผู้อื่นก็ตาม เนื่องจากเคยพบเจอมาก่อน และผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่ 2 ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ประสบการณ์ยังสามารถช่วยดึงดูดผู้ชมให้สนใจภาพยนตร์ที่มีความเกี่ยวเนื่องหรือคล้ายคลึงกับประสบการณ์ที่ตนเองเคยประสบมาอีกด้วย

2. ทักษะคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

2.1 ทักษะคิดต่อภาพยนตร์เพื่อสังคม

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม มีทักษะคิดต่อภาพยนตร์เพื่อสังคมไปในด้านบวก โดยให้ทัศนคติว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดีสร้างสรรค์สังคม มีสาระสอดแทรกปัญหาสังคมมีข้อคิดเตือนใจผู้ชม และเห็นว่าภาพยนตร์เพื่อสังคมส่วนใหญ่มีรูปแบบการนำเสนอที่ค่อนข้างน่าเบื่อ เข้าถึงได้ยากดูแล้วทำความเข้าใจยาก และมักจะนำเสนอเกี่ยวกับปัญหาสังคมซึ่งอาจทำให้ผู้ชมเครียดได้

อย่างไรก็ตามผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่3 ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ภาพยนตร์เพื่อสังคมสามารถทำให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างได้ สามารถดึงดูดให้ผู้ชมสนใจที่จะดูภาพยนตร์เพื่อสังคมมากขึ้น เพราะปัจจุบันก็มีภาพยนตร์เพื่อสังคมหลายเรื่องที่มีวิธีการนำเสนอในลักษณะเดียวกันกับภาพยนตร์ที่ให้ความบันเทิงทั่วไป แต่สอดแทรกสาระเข้าไปในเนื้อหาของภาพยนตร์ ให้ผู้ชมสนุกสนานไปกับเนื้อหา ไม่เกิดความเบื่อหน่ายอีกต่อไป

2.2 ทศนคติต่อเนื้อหาปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมต้องการสื่อ

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่มมีทัศนคติต่อเนื้อหาปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมทั้ง 3 เรื่องนำเสนอแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความประทับใจต่อเนื้อหาที่นำเสนอว่ามีการสื่อออกมาได้ดี มีที่มาของปัญหาพร้อมแนวทางแก้ไข รวมทั้งสร้างความสนุกสนานสอดแทรกมาในเนื้อหาที่มีสาระ โดยเฉพาะเรื่อง Juno

ส่วนผู้ร่วมการสนทนากลุ่มที่ 3 มีทัศนคติที่แตกต่างว่า ภาพยนตร์เรื่อง Juno แม้จะนำเสนอถึงวิธีแก้ปัญหา แต่เนื่องด้วยวัฒนธรรมที่ต่างกัน วิธีการแก้ปัญหาของจูโนจึงอาจยังไม่เหมาะสมและยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทย จึงควรให้คำแนะนำกับเด็กในการชมภาพยนตร์เรื่องนี้

อย่างไรก็ดีผู้เข้าร่วมการสนทนาให้ความเห็นว่าหลังจากชมภาพยนตร์เพื่อสังคมทั้ง 3 เรื่อง ไม่ได้มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม เพราะทราบกันดีอยู่แล้วว่าเป็นสิ่งไม่ดีที่ไม่ควรไปยุ่งเกี่ยว และภาพยนตร์ก็ไม่สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมท่านหนึ่งเลิกสูบบุหรี่ได้ โดยให้เหตุผลว่าขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของตัวผู้ชมแต่ละบุคคลในการนำไปปรับใช้

3. ความตระหนักถึงปัญหาสังคมที่ได้รับผ่านจากภาพยนตร์เพื่อสังคม

3.1 ความเข้าใจการนำเสนอทิศทางหรือแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์เพื่อสังคม

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่มมีความเข้าใจการนำเสนอทิศทางและแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์เพื่อสังคม โดยเฉพาะผู้ร่วมการสนทนากลุ่มที่ 3 มีความเข้าใจในแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์ดีที่สุด เนื่องจากเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานกับหน่วยงานเพื่อสังคม พร้อมทั้งให้ความเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ นั้น ต้องพิจารณาว่าสามารถทำได้จริงในสังคมไทยหรือไม่ และขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของตัวผู้ชมในการไตร่ตรองสิ่งที่ภาพยนตร์นำเสนอ และเห็นว่าควรเสนอแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาควบคู่ไปด้วย

นอกจากนี้ยังให้ความเห็นแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาไว้ว่า สถาบันครอบครัว และการยอมรับจากสังคมเป็นสิ่งสำคัญมาก การรับฟัง และการดูแลเอาใจใส่ไม่เพียงแต่จะ

สามารถช่วยแก้ปัญหาพร้อมทั้งฟื้นฟูจิตใจให้กับคนที่เกิดปัญหา และยังสามารถป้องกันการเกิดปัญหาได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนายังให้ความเห็นว่าสื่อมวลชนนั้นก็มียุทธพลในการก่อให้เกิดปัญหาได้เช่นกัน และความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมควรช่วยกัน

3.2 คุณค่าที่ได้รับหลังจากชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าคุณค่าที่ได้รับหลังจากชม ภาพยนตร์เพื่อสังคมทั้ง 3 เรื่อง คือ การให้แง่คิดสะท้อนปัญหาสังคมที่ถ่ายทอดออกมาผ่านทางภาพยนตร์ ช่วยกระตุ้นจิตใจให้ผู้ชมรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม พร้อมกับจิตสำนึกที่ดี ที่จะทำประโยชน์แก่สังคม และเห็นว่าคนในสังคมควรร่วมมือกันเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่ 2 ให้ความเห็นว่า แม้ว่าภาพยนตร์มีส่วนช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของคนในสังคมได้ แต่ก็คงเป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ เพราะเมื่อเวลาผ่านไปชมภาพยนตร์จบความรู้สึกนั้นก็หมดลงด้วยเช่นกัน สิ่งที่สามารถทำให้สังคมได้ดีที่สุดก็คือ การทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคมก็พอ

2. การอภิปรายผลการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม 3 เรื่อง จากผู้ร่วมสนทนา 3 กลุ่ม

การอภิปรายผลการสนทนากลุ่มภาพยนตร์เพื่อสังคม อภิปรายแบ่งเป็น 3 ประเด็นที่น่าสนใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมของผู้ชมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม
2. ทักษะคิดของผู้ชมเกี่ยวกับปัญหาสังคมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม
3. ความตระหนักถึงปัญหาสังคมของผู้ชมที่ได้รับผ่านจากภาพยนตร์เพื่อสังคม

1. การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมของผู้ชมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

ประเด็นที่หนึ่ง การเข้าใจในสิ่งที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมต้องการสื่อความหมายเกี่ยวกับปัญหาสังคม

ความแตกต่างระหว่างภาพยนตร์เพื่อสังคมและภาพยนตร์ทั่วไป พบว่า ภาพยนตร์เพื่อสังคมเป็นภาพยนตร์สะท้อนสภาพความเป็นจริงในสังคม โดยมุ่งเน้นไปที่การตีแผ่ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมให้ผู้ชมได้รับรู้และเข้าใจสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหาสังคมในปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นภาพยนตร์ที่เน้นเนื้อหาสาระจรรโลงสังคมเป็นหลัก และแทรกเสริมองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงไปด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากภาพยนตร์ทั่วไปที่มีบทบาทและหน้าที่

ส่วนใหญ่คือ การให้ความบันเทิงเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับภาพยนตร์ สะท้อนปัญหาสังคมของภัทรวดี สุพรรณพันธุ์ (2553) กล่าวไว้ว่า ภาพยนตร์แนวสะท้อนปัญหาสังคมนั้นเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นความบันเทิงแบบ “มีเนื้อหาสาระ” ที่ต้องอิงพื้นฐานอยู่กับการ “สะท้อนความเป็นจริง” โดยหวังว่าการตีแผ่ให้เห็นปัญหาและความเลวร้ายในสังคมจะสามารถกระตุ้นให้เกิดการแก้ไขปัญหาและเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น หรืออย่างน้อยก็ช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ผู้ชม ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคมจึงมี “หน้าที่” เฉพาะกิจที่นอกเหนือไปจากการสร้างสรรค์ความบันเทิงตามวิถีของหนังทั่วไป อย่างไรก็ตาม “หน้าที่” ดังกล่าวจะดำเนินลุล่วงไปด้วยดีเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับว่าภาพยนตร์สามารถสื่อสารหรือทำให้ผู้ชมประจักษ์ใน “ความเป็นจริง” ได้มากน้อยเพียงใดด้วย ดังนั้น “การสะท้อนความเป็นจริง” จึงเป็นหัวใจสำคัญของภาพยนตร์แนวนี้ และสอดคล้องกับแนวความคิดของกฤษฎา เกิดดี (2541: 139) กล่าวไว้ว่า ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคม หมายความว่า ภาพยนตร์ที่มีฉากเป็นเหตุการณ์ร่วมสมัย เนื้อหาจะต้องมุ่งเน้นไปที่ความขัดแย้งในประเด็นปัญหาสังคม ซึ่งมีการยอมรับแล้วว่าเป็นปัญหา ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นไปได้ทั้งปัญหาภายในประเทศและปัญหาระหว่างประเทศ ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคมเป็นภาพยนตร์ที่ถูกถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาในช่วงนั้นๆ เพื่อให้ประชาชนหมู่มากรับรู้รับทราบถึงปัญหาที่ยังมีอยู่และต้องการความร่วมมือร่วมใจเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหานั้น

ด้านการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคม ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 3 กลุ่ม ให้ความเห็นว่า ภาพยนตร์เรื่อง Juno และสามชุกดำเนินเรื่องได้เข้าใจง่ายกว่าเรื่อง Thank you for smoking ที่นำเสนอถึงอันตรายของการสูบบุหรี่ และการทำงานที่ขัดต่อจริยธรรมในสังคม โดยดำเนินเรื่องผ่านวิถีชีวิตของตัวละครเอกคือ นิค ที่มีหน้าที่การงานขัดต่อจริยธรรมทางสังคม เป็นโฆษกของบริษัทผู้ค้าบุหรี่ที่ใช้กลยุทธ์ในการพูดเพื่อให้ผู้บริโภคค่อยตามและมองข้ามโทษของการสูบบุหรี่ ภาพยนตร์ไม่ได้ “ต่อต้าน” หรือ “สนับสนุน” การสูบบุหรี่ โดยตรง เนื่องจากตัวภาพยนตร์เองนั้นยังคงเน้นย้ำถึงผลกระทบอันร้ายแรงของบุหรี่ต่อสุขภาพและต่อผู้คนรอบข้าง พิษภัยของบุหรี่เป็นสิ่งที่ใครๆ ก็รู้ดี แต่ในอีกด้านหนึ่งทุกๆ คนก็ควรจะมีสิทธิ์และเสรีภาพที่จะ “เลือก” สูบหรือไม่สูบก็ได้ ส่วนภาพยนตร์เรื่อง Juno เป็นการนำเสนอถึงปัญหาการท้องก่อนวัยอันควร และวิธีการแก้ปัญหของตัวละคร และสามชุก เป็นการนำเสนอถึงปัญหาติดยาเสพติดของเยาวชนที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน ซึ่งถือได้ว่าภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องมีการนำเสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละครอย่างชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่า ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และเข้าใจถึงปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์นำเสนอในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี และสามารถถ่ายทอดเนื้อหาของภาพยนตร์ออกมาในทิศทางเดียวกัน อาจมีสาเหตุมาจาก ปัญหาที่ภาพยนตร์นำเสนอเป็นสิ่งที่

เกิดขึ้นจริงและพบเห็นอยู่ทั่วไปในสังคมซึ่งถือเป็นปัจจัยแวดล้อมเดียวกัน จึงส่งผลให้การรับรู้และเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะเกิดการสับสนต่อการดำเนินเรื่องไปบ้างแต่ในท้ายที่สุดก็สามารถเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมต้องการนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการรับรู้ของศิริพรรณวดี รุ่งวุฒิชจร (2541: 32) ที่กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับ และแปลข่าวสารของแต่ละบุคคล คนสองคนอาจเปิดรับข่าวสารเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่มีพฤติกรรมตอบสนองที่แตกต่างกันได้เพราะแต่ละคน “มอง” สถานการณ์ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากความแตกต่างของกระบวนการรับรู้มีได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งเร้าที่มาในรูปของข่าวสารเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับสิ่งแวดล้อมอีกด้วย และยิ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hauenstein และ Bachmeyer (1975) ได้ให้ทั้งคำนิยามและกระบวนการของการตีความหมายไว้ว่า การตีความหมาย คือ ความเข้าใจ และการตอบสนองต่อสารที่ได้รับ โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การรับรู้ (perceiving) การตีความ (interpreting) การสังเคราะห์ (synthesizing) และการตอบสนอง (responding)

ประเด็นที่สอง ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการรับรู้เนื้อหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ (ประสบการณ์เดิมทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการทำความเข้าใจความหมายที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อ)

ประสบการณ์เดิมทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการรับรู้และทำความเข้าใจความหมายในภาพยนตร์เพื่อสังคมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเคยพบเจอมาก่อน นอกจากนี้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่ 2 ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ประสบการณ์ยังสามารถช่วยดึงดูดผู้ชมให้สนใจภาพยนตร์ที่มีความเกี่ยวเนื่องหรือคล้ายคลึงกับประสบการณ์ที่ตนเองเคยประสบมา ดังนั้นประเด็นดังกล่าวจึงถือว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมที่ถูกสะท้อนอยู่ในภาพยนตร์เพื่อสังคมได้ชัดเจนขึ้นจนนำไปสู่การเกิดทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาสังคมเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการรับรู้ของวิทวัส รุ่งเรืองผล (2545: 72) ให้ความหมายของการรับรู้ว่าหมายถึง กระบวนการเปิดรับ ตีความ และทำความเข้าใจ สิ่งต่างๆ รอบตัวของผู้บริโภค ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งการตีความดังกล่าวสำหรับแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันตามประสบการณ์ และสิ่งที่แต่ละบุคคลได้พบเห็น โดยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จะประกอบด้วย การได้ยิน การได้กลิ่น การมองเห็น การลิ้มรส และการสัมผัส ที่บุคคลจะนำข้อมูลที่ได้รับมาตีความ

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของพัชนี เชยจรรยา, เมตตา กฤตวิทย์ และ ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ (2534) ตรงที่ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวหรือตั้งใจและมักเกิดตามประสบการณ์และการสังสมทางสังคม คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้หมด

แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ทุกคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวต่างกัน ฉะนั้นเมื่อได้รับสารเดียวกันผู้รับสารสองคน อาจให้ความสนใจและรับรู้สารเดียวกันต่างกัน โดยทั่วไปการรับรู้ที่แตกต่างกันเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้พบว่าประสบการณ์เดิม กรอบอ้างอิง และสิ่งแลดล้อมเป็นปัจจัยหลักในการสร้างการรับรู้ของผู้ชม

2. ทศนคติเกี่ยวกับปัญหาสังคมจากการชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

ประเด็นที่หนึ่ง ทศนคติต่อภาพยนตร์เพื่อสังคม

ผู้ชมมีทศนคติต่อภาพยนตร์เพื่อสังคมไปในด้านบวก โดยให้ทศนคติว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดี สร้างสรรค์สังคม มีสาระ สอดแทรกปัญหาสังคมมีข้อคิดเตือนใจผู้ชม ดังนั้นการดำเนินเรื่องจึงมีการกล่าวถึงตั้งแต่ต้นตอ สาเหตุของการเกิดปัญหาอย่างละเอียด ทั้งยังนำเสนอวิธีแก้ปัญหา หรือนำเสนอทางเลือก พร้อมทั้งแง่มุม และแนวคิดที่แปลกใหม่ในภาพยนตร์ โดยภาพยนตร์เพื่อสังคมเลือกที่จะสอดแทรกข้อมูล หรือรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคม เช่น ข้อมูลเชิงสถิติ และผลกระทบต่อสังคม เป็นต้น โดยบางข้อมูลผู้ชมไม่เคยได้ทราบมาก่อน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุธา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม (2520) กล่าวไว้ว่า ทศนคติ คือ ความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึก หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ อัครพร เลอฆานูวรรรัตน์ (อ้างถึงใน Allport :2543) ได้ให้คำจำกัดความของทศนคติว่า “ทศนคติเป็นการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความโน้มเอียงไปในทิศทางที่จะชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบต่อเรื่องนั้นๆ” ซึ่งจะแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ และความรู้สึกของตน เช่น ดีและไม่ดี ชอบและไม่ชอบ พพอใจและไม่พอใจ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เป็นต้น

ประเด็นที่สอง ทศนคติต่อเนื้อหาปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมต้องการสื่อ

ผู้ร่วมสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่มมีทศนคติต่อเนื้อหาปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์เพื่อสังคมทั้ง 3 เรื่องนำเสนอแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มีความประทับใจต่อเนื้อหาที่นำเสนอว่ามี การสื่อออกมาได้ดี มีที่มาของปัญหาพร้อมแนวทางแก้ไข รวมทั้งสร้างความสนุกสนานสอดแทรกมาในเนื้อหาที่มีสาระ โดยเฉพาะเรื่อง Juno นอกจากนี้ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องยังสามารถทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมกับภาพยนตร์ ผู้ชมส่วนใหญ่มีความรู้สึกสงสาร และเห็นใจหลังจากที่ได้ชม เนื่องจากรู้สึกเห็นใจในผลกระทบที่ตัวแสดงได้รับในท้ายที่สุด เพราะในบางครั้งการเกิดปัญหาเหล่านี้เกิดจากความไม่รู้

ไม่ได้ตั้งใจได้ อย่างไรก็ตามภาพยนตร์ไม่ได้มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ที่ได้ชม เนื่องจากภาพยนตร์ไม่ได้มีพลังเพียงพอต่อความกลัวของผู้ชมในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหาหรือส่งผลต่อการเลิกปฏิบัติในกรณีที่ผู้ชมเป็นผู้ที่ทำอยู่แล้ว เช่น การสูบบุหรี่ เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อปัญหานั้นๆ ซึ่งแยกจากทัศนคติที่มีต่อเนื้อหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ กล่าวคือ ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ คือเป็นการถ่ายทอดที่ดีและเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะเห็นด้วยกับแนวทางที่ภาพยนตร์นำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Rogers (1978 อ้างถึงใน บดีบุญวานิช, 2545) กล่าวว่า ทัศนคติคือ ดัชนีที่บ่งชี้ให้เห็นว่าบุคคลนั้นคิดและ รู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยที่แนวความคิด หรือทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อถือที่อาจจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในอนาคตได้ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นมิติของการประเมิน เพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคล ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

นอกจากนี้ผู้ร่วมการสนทนาบางส่วนมีทัศนคติที่แตกต่างว่า ภาพยนตร์เรื่อง Juno แม้จะนำเสนอถึงวิธีแก้ปัญหา แต่เนื่องด้วยวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน วิธีการแก้ปัญหาของจูโนจึงอาจยังไม่เหมาะสมและยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทย การให้คำแนะนำกับเด็กในการชมภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่ง

3. ความตระหนักถึงปัญหาสังคมที่ได้รับผ่านจากภาพยนตร์เพื่อสังคม

ประเด็นที่หนึ่ง ความเข้าใจการนำเสนอทิศทางหรือแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์เพื่อสังคม

ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่มมีความเข้าใจการนำเสนอทิศทางและแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์เพื่อสังคมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานกับหน่วยงานเพื่อสังคม พร้อมทั้งให้ความเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ นั้น ต้องพิจารณาว่าสามารถทำได้จริงในสังคมไทยหรือไม่ และขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของตัวผู้ชมในการไตร่ตรองสิ่งที่ภาพยนตร์นำเสนอ และเห็นว่าควรเสนอแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาควบคู่ไปด้วย

นอกจากนี้ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มยังตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่ภาพยนตร์นำเสนอ ว่าเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง โดยให้ความเห็นแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาไว้ว่า สถาบันครอบครัว และการยอมรับจากสังคมเป็นสิ่งสำคัญมาก การรับฟัง และการดูแลเอาใจใส่ไม่เพียงแต่จะสามารถช่วยแก้ปัญหาพร้อมทั้งฟื้นฟูจิตใจให้กับคนที่เกิดปัญหา แต่

ยังสามารถป้องกันการเกิดปัญหาได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนายังให้ความเห็นว่า สื่อมวลชนนั้นก็มีอิทธิพลในการก่อให้เกิดปัญหาได้เช่นกัน และความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในสังคมควรช่วยกันจึงจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างสมบูรณ์

ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ กนกวรรณ มณฑิราช (2539) ความตระหนักเป็นเรื่องของการมองเห็นถึงความสำคัญในปัญหาหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับแนวความคิดของ Good (1973) กล่าวไว้ว่า ความตระหนัก (Awareness) หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงความรับรู้ของบุคคลหรือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกกับผิชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความหมายเหมือนกับความสำนึก (Conscious) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Nelson (1965) กล่าวว่า ความตระหนักเป็นสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้ หรือประสบการณ์ต่างๆ แต่มีการประเมินค่าและตระหนักถึงความสำคัญที่ตนเองมีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆ

ประเด็นที่สอง คุณค่าที่ได้รับหลังจากชมภาพยนตร์เพื่อสังคม

คุณค่าที่ได้รับหลังจากชมภาพยนตร์เพื่อสังคมทั้ง 3 เรื่อง คือ การให้แง่คิดสะท้อนปัญหาสังคมที่ถ่ายทอดออกมาผ่านทางภาพยนตร์ ช่วยกระตุ้นจิตใจให้ผู้ชมรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม พร้อมกับจิตสำนึกที่ดี ที่จะทำประโยชน์แก่สังคม และเห็นว่าคนในสังคมควรร่วมมือกันเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่ 2 ที่เป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่เรียนเกี่ยวกับสาขาวิชาการภาพยนตร์ ให้ความเห็นว่า แม้ว่าภาพยนตร์มีส่วนช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของคนในสังคม แต่ก็คงเป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ เพราะเมื่อเวลาผ่านไปชมภาพยนตร์จบความรู้สึกนั้นก็หมดลงด้วยเช่นกัน สิ่งที่สามารถทำให้สังคมได้ดีที่สุดก็คือ การทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคมก็พอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความตระหนักของเรจซีย์ คองสง (2547 : 34) กล่าวไว้ว่า ความตระหนักเป็นสภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวกับความสำนึก ความรู้สึกนึกคิด และความปรารถนาต่างๆ ของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยมีเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมในสังคมหรือสิ่งเร้าจากภายนอกเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนัก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความตระหนักมีความหมายใกล้เคียงกับความรู้สึกสำนึกนั่นเอง แต่การจะลงมือแก้ไขอย่างจริงจังเป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก เนื่องจากเป็นการกล่าวถึงกลุ่มคนๆ หนึ่ง หรือชุมชนๆ หนึ่ง ในสังคมเท่านั้น ซึ่งคนส่วนมากมักจะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเองจึงไม่ใส่ใจเพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว ไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลในครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด นอกจากนี้สถาบันครอบครัว และการยอมรับจากสังคมเป็นสิ่งสำคัญมาก การรับฟัง และการดูแลเอาใจใส่ไม่เพียงแต่จะสามารถช่วย

แก้ปัญหาพร้อมทั้งฟื้นฟูจิตใจให้กับคนที่เกิดปัญหา แต่ยังสามารถป้องกันการเกิดปัญหาได้อีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของประพาสพรณ สุวรรณ (2526) ให้ความหมายของคำว่า ตระหนัก ไว้ว่า การที่บุคคลถูกคิดได้ หรือการเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่งสิ่งใด เหตุการณ์หนึ่ง หรือสถานที่หนึ่งซึ่งการรู้สึกว่ามีหรือการได้ถูกคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดในสภาวะของจิตใจ แต่ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้นสามารถจำได้ หรือระลึกได้ถึงลักษณะบางอย่างของสิ่งนั้น

3. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับรู้ ทศนคติ และความตระหนักเรื่องปัญหาสังคมของผู้ชมภาพยนตร์เพื่อสังคม” มีรายละเอียดดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมมีการรับรู้ความหมายในสิ่งที่ภาพยนตร์นำเสนอได้ง่ายขึ้น จากภาพยนตร์ที่มีวิธีการนำเสนอในลักษณะให้ความบันเทิงสนุกสนานและสอดแทรกสาระ สร้างสรรค์จรรโลงสังคม อย่างเช่น ภาพยนตร์ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง Juno มากกว่าภาพยนตร์เพื่อสังคมรูปแบบเดิมๆที่มีแต่สาระเพื่อสังคมอย่างเดียว ทำให้ผู้ชมเกิดความเครียดและเบื่อหน่ายในการชมภาพยนตร์เพื่อสังคมแบบเดิม ดังนั้น ผู้สร้างหรือผู้กำกับภาพยนตร์เพื่อสังคม ควรปรับรูปแบบการนำเสนอภาพยนตร์ให้เข้ากับยุคสมัย พร้อมนำเสนอในรูปแบบของความบันเทิงที่สอดแทรกสาระ เพื่อที่จะทำให้ผู้ชมหันมาสนใจและให้ความนิยมในการชมภาพยนตร์เพื่อสังคมมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมมีทัศนคติที่ดีต่อภาพยนตร์เพื่อสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีสาระ แลแกงคิดที่จรรโลงสังคม และสามารถช่วยพัฒนาจิตใจผู้คนในสังคมให้มีจิตสำนึกที่ดีได้ ดังนั้น ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำเอาภาพยนตร์เพื่อสังคมไปจัดฉาย ณ องค์กร เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมของประชาชนทั่วไปได้ หรือสามารถคัดเลือกภาพยนตร์ที่นำเสนอปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น เพื่อนำไปฉายให้นักเรียน นักศึกษาได้ชม พร้อมทั้งให้อาจารย์คอยแนะนำ ชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีตั้งแต่เด็ก เพื่อที่จะไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคมในอนาคต

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมมีทัศนคติที่ดีต่อภาพยนตร์เพื่อสังคมจนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้ชมได้ แต่เป็นเพียงคนกลุ่มหนึ่งในสังคมเท่านั้น เนื่องจากผู้ชมที่ไม่ได้มีประสบการณ์หรือความใกล้ชิดกับปัญหาสังคมที่ภาพยนตร์นำเสนอ ก็จะไม่ได้รับความรู้สึกร่วมถึงขนาดทำให้เกิดพฤติกรรมทำอะไรเพื่อสังคมขึ้นมาได้ ดังนั้น ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาภาพยนตร์เพื่อสังคมให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และแทรกซึมเข้าไปในชีวิตประจำวันของประชาชนได้ ก็อาจนำไปสู่การพัฒนาจิตใจของประชาชนทั่วไปได้ไม่มากนักน้อย เนื่องจากภาพยนตร์ถือเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมในปัจจุบันเป็นอย่างมากอีกสื่อหนึ่ง

4. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่3 กลุ่มนักเรียนและเคลื่อนไหวเพื่อสังคม เห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาของภาพยนตร์เพื่อสังคมบางเรื่องไม่เหมาะสมกับสังคมไทย เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Juno ที่แก้ปัญหาโดยหาคนมารับเลี้ยงเด็กที่กำลังจะเกิด เป็นต้น ดังนั้น หากผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการที่จะนำเสนอปัญหาสังคมเรื่องการตั้งท้องก่อนวัยอันควรผ่านทางภาพยนตร์เพื่อสังคม อาจนำเสนอถึงแนวทางการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ โดยการป้องกันการเกิดปัญหา นำเสนอเนื้อหาที่รณรงค์ให้เด็กนักเรียนสวมถุงยางอนามัยก่อนร่วมเพศ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาท้องก่อนวัยอันควรได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสมกับสังคมไทยมากกว่า

5. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมส่วนใหญ่ชื่นชอบภาพยนตร์เพื่อสังคม แต่สำหรับผู้ชมที่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน เห็นว่าภาพยนตร์เพื่อสังคมเป็นภาพยนตร์ที่น่าเบื่อ ดังนั้น การนำเสนอภาพยนตร์เพื่อสังคมที่นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ควรนำเสนอในรูปแบบของความเป็นเท็ง เช่น ถ่ายทอดออกมาโดยเนื้อหาที่สนุกสนาน แฝงมุมมองแง่คิดสะท้อนสังคม ผ่านนักแสดงที่เป็นขวัญใจของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการดึงดูดใจเด็กและเยาวชนหันมาสนใจที่จะดูภาพยนตร์เพื่อสังคมมากขึ้น

6. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติในด้านลบต่อภาพยนตร์เพื่อสังคมของไทย ว่าเป็นภาพยนตร์ที่ทำออกมาน่าเบื่อ การนำเสนอเนื้อหายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้สร้างภาพยนตร์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างงานภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์เพื่อสังคมให้พัฒนามีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ให้ภาพยนตร์ไทยสามารถแข่งขันกับภาพยนตร์ของต่างชาติได้

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยครั้งนี้ได้เลือกศึกษาภาพยนตร์เพื่อสังคมที่สะท้อนปัญหาสังคมเพียง 3 ด้าน จึงควรมีการศึกษาภาพยนตร์เพื่อสังคมเรื่องอื่นที่สามารถสร้างการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาสังคมให้หลากหลายด้าน เพื่อเป็นการสนับสนุนผลของการวิจัยครั้งนี้ และขยายผลการวิจัยให้เห็นถึงประโยชน์ของสื่อภาพยนตร์ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น
2. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนาที่นิยมชมภาพยนตร์ นิสิตนักศึกษาที่เรียนภาพยนตร์ และกลุ่มนักบรรณารักษ์และเคลื่อนไหวเพื่อสังคม คือ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิเพื่อนหญิงเท่านั้น จึงควรมีการทำกรวิจัยกับกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น และสามารถพัฒนาภาพยนตร์เพื่อสังคมให้เหมาะกับผู้ชมทั่วไปได้
3. การวิจัยทางนิเทศศาสตร์ เกี่ยวกับคุณค่าของสื่อภาพยนตร์ในประเทศไทย ยังมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ จากผลการวิจัยชิ้นนี้ทำให้เห็นว่า สื่อภาพยนตร์มีคุณค่าอย่างมีนัยสำคัญ ในการทำให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้และความตระหนักต่อปัญหาสังคม ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ หากว่าจะมีการทำวิจัยเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อภาพยนตร์ในแนวทางอื่นๆ